

Sygn. akt VII U 1503/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Ewa Piotrowska

Protokolant: stażysta Anna Wielgosz

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2015 r. w Gdańsku

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 3 lipca 2015r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1503/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 lipca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu M. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, z uwagi na to, iż w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o rentę tj. w okresie od 20 maja 2005 r. do 19 maja 2015 r. oraz przed dniem powstania niezdolności do pracy tj. w okresie od 28 lutego 2004 do 27 lutego 2014 udowodnił łącznie jedynie 3 lata 9 miesięcy i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Ubezpieczony M. M. złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, iż przysługuje mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu ww. odwołania skarżący wskazał, iż w trakcie ostatniego zatrudnienia dnia 18 czerwca 2011 r. przebył zawał serca, w związku z czym przebywał na zwolnieniu lekarskim 183 dni a następnie 12 miesięcy na zasiłku rehabilitacyjnym. Po powrocie do pracy dnia 28 lutego 2014 r. dostał udaru niedokrwiennego i niedowładu prawej strony ciała i ponownie przebywał na zwolnieniu lekarskim 183 dni i na zasiłku rehabilitacyjnym 10 miesięcy. Skarżący wskazał również na swoją ciężką sytuację finansową i zdrowotną

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego odrzucenie z uwagi na fakt, iż skarżący nie wniósł sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika z dnia 12 czerwca 2015 r. Organ rentowy jednocześnie podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2015 r sygn. akt VII U 1503/15 Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odmówił odrzucenia odwołania, z uwagi na fakt, że skarżący oświadczył, iż nie kwestionuje orzeczenia lekarza orzecznika i zgadza się z ustaloną w orzeczeniu lekarza orzecznika z dnia 12 czerwca 2015 r. stwierdzoną datą powstania niezdolności do pracy. Jednocześnie ubezpieczony wniósł o uznanie za okresy składkowe okresów pobierania zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. M., urodzony dnia (...), z zawodu murarz, w dniu 20 maja 2015 r. złożył w organie rentowym wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczony został skierowany na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 12 czerwca 2015 r. uznał odwołującego się za całkowicie niezdolnego do pracy do dnia 31 maja 2018 r. określając datę powstania całkowitej niezdolności do pracy na dzień 28 lutego 2014 r. Ubezpieczony nie złożył sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika.

dowód: wniosek o rentę – k. 1-6 akt ubezpieczeniowych, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 12.czerwca 2015 r. – k. 15 akt ubezpieczeniowych.

Ubezpieczony wykazał łącznie 20 lat, 1 miesiąc i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zaś w dziesięcioleciu przypadającym przed dniem powstania niezdolności do pracy oraz przed dniem złożenia wniosku o rentę udowodnił łącznie 3 lata 9 miesięcy i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Na powyższy okres składa się m.in. okres zatrudnienia w przedsiębiorstwie Usługi (...), gdzie na stanowisku parkingowego, ubezpieczony był zatrudniony od dnia 15 września 2009 r. do dnia 31 marca 2012 r. w wymiarze 3/8 etatu, a następnie od dnia 01 lutego 2013 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. w wymiarze 1/4 etatu.

W związku z przebytym zawałem serca, ubezpieczony pobierał zasiłek chorobowy od dnia 30 lipca 2011 r. do dnia 25 grudnia 2011 r., a następnie świadczenie rehabilitacyjne w okresie od dnia 26 grudnia 2011 r. do 31 marca 2012 r. w okresie ubezpieczenia i od 01 kwietnia 2012 r. do 19 grudnia 2012 r. po ustaniu okresu ubezpieczenia.

W dniu 28 lutego 2014 r., ubezpieczony dostał udaru niedokrwinnego, w związku z czym pobierał zasiłek chorobowy od 14 marca 2014 r. do 28 sierpnia 2014 r. i następnie świadczenie rehabilitacyjne w okresie ubezpieczenia od 29 sierpnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. w okresie ubezpieczenia i od 01 stycznia 2015 r. do 24 czerwca 2015 r. po ustaniu okresu ubezpieczenia.

Nadto ubezpieczony dnia 17 listopada 2012 r. złożył wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 20 grudnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił przyznania wnioskowanego świadczenia, z uwagi na fakt, iż lekarz orzecznik orzeczeniem z dnia 06 czerwca 2012 r. orzekł, iż ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy od 20 grudnia 2012 r., a ubezpieczony nie udowodnił 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o rentę oraz przed dniem powstania niezdolności do pracy.

dowód: wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy k. 1-6 akt rentowych, świadectwa pracy z dnia 31 grudnia 2014 r. i 12 kwietnia 2012 r. k. 43 akt rentowych i k 10 akt rentowych, decyzja z dnia 20 grudnia 2012 r. k 66 akt rentowych, zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach/ świadczeniach z dnia 25 maja 2015 r. k. 17-18 akt rentowych, zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach/ świadczeniach z dnia 02 lipca 2015 r. k. 23-24 akt rentowych, karta przebiegu zatrudnienia k. 64 akt rentowych

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 3 lipca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na to, że ubezpieczony udowodnił jedynie 3 lata 9 miesięcy i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zamiast wymaganych 5 lat.

dowód: decyzja ZUS z dnia 03 lipca 2015 r. r. – k. 28 akt rentowych

Bezsporny stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych pozwanego oraz dokumentacji lekarskiej ZUS, których prawdziwości i rzetelności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego M. M. nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – dalej: ustawa (Dz. U. z 2009 r. Nr 535, poz. 1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach ubezpieczenia, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 ustawy nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 57 ust. 2 ustawy).

W myśl art. 58 ust. 1 ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;

2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;

3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;

4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;

5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Zgodnie z ust. 2 art. 58 okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Z kolei, w myśl art. 58 ust. 3 ustawy, Jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe.

Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 58 ust. 4 ustawy).

Spór w niniejszej sprawie wobec faktu, iż w trakcie rozprawy z dnia 05 listopada 2015 r. skarżący wskazał, iż nie kwestionuje orzeczenia lekarza orzecznika i zgadza się z ustaloną w orzeczeniu lekarza orzecznika stwierdzoną datą powstania niezdolności do pracy, sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony posiada wymagany treścią art. 57 i 58 okres składkowy i nieskładkowy. Skarżący wniósł o przeliczenie jego okresów w ten sposób, aby okresy pobierania przez niego zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego potraktować jak okresy składkowe.

W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym 5-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, gdyż w dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o rentę tj. w okresie od 20 maja 2005 r. do 19 maja 2015 r. oraz przed dniem powstania niezdolności do pracy tj. w okresie od 28 lutego 2004 do 27 lutego 2014 udowodnił łącznie jedynie 3 lata 9 miesięcy i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Z uwagi na fakt, iż wnioskodawca nie wykazał też co najmniej 30 lat okresów składkowych zastosowania w jego sprawie nie znajdzie cytowany wyżej przepis art. 58 ust. 4.

Wskazać tu należy, iż okresy składkowe i nieskładkowe są to okresy aktywności zawodowej albo jej braku uwzględniane przy ustalaniu prawa do emerytury (dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. oraz niektórych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r.) i renty z tytułu niezdolności do pracy oraz do ustalenia wysokości tych świadczeń. Okresy składkowe to okresy opłacania składek (na ubezpieczenie społeczne – do 31 grudnia 1998 r., na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – od 1 stycznia 1999 r.) oraz okresy, za które nie było obowiązku opłacania składki (przypadające przed 15 listopada 1991 r.).

Okresami składkowymi są m.in. okresy ubezpieczenia, czyli np. pracy na podstawie umowy o pracę, czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim, pobierania zasiłku macierzyńskiego. Okresy nieskładkowe to okresy, za które nie zostały opłacone składki, które jednak z uwagi na ich specyficzny charakter podlegają uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy oraz ich wysokości. Okresami nieskładkowymi są np. okresy pobierania wynagrodzenia chorobowego wypłacanego na podstawie art. 92 kodeksu pracy, zasiłku chorobowego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego, nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów.

Okresy składkowe są uwzględniane przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych i ich wysokości w pełnym wymiarze, a nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Ustawa jednoznacznie definiuje, które okresy należy uznać za okresy składkowe a które za nieskładkowe (art. 7) wobec powyższego, z uwagi na fakt iż przepis powyższy ma charakter bezwzględnie obowiązujący, Sąd nie może swobodnie kwalifikować powyższych okresów. Przepisy z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych co do zasady mają bowiem charakter bezwzględnie obowiązujący (ius cogens), w związku z czym o przyznaniu świadczenia decyduje każdorazowo spełnienie ściśle określonych ustawowych przesłanek, nie zaś - zasady współżycia społecznego. W podobny sposób wypowiedział się niejednokrotnie w swoich orzeczeniach Sąd Najwyższy, np. w wyrokach: z dnia 12 stycznia 2000 r. (II UKN 293/99, OSNP z 2001 r. Nr 9, poz. 231); z dnia 19 czerwca 1986 r. (II URN 96/86, Służba Pracownicza z 1987 r., nr 3); z dnia 26 maja 1999 r. (II UKN 669/98, OSNP z 2000 r. Nr 15, poz. 597). Normy prawne bezwzględnie obowiązujące znamionuje to, że ich zastosowanie nie może być wolą stron wyłączone lub ograniczone – w przeciwieństwie do norm względnie obowiązujących (ius dispositivum).

Reasumując należy stwierdzić, że ubezpieczony pomimo tego, że jest całkowicie niezdolny do pracy, to nie spełnia przesłanki związanej z legitymowaniem się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym. W związku z tym nie spełnia on wszystkich przesłanek niezbędnych do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określonych w art. 57 ustawy.

Zgodnie natomiast z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 maja 2004 r. w sprawie o sygn. akt II UK 395/03, który Sąd w całości podziela, warunki nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określone w

art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) muszą być spełnione łącznie w chwili wydania decyzji przez organ rentowy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz cytowanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSR del. Ewa Piotrowska